

llibertat

Òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Chamberlain s'horroritza, però els pirates de l'aire segueixen agredint bàrbarament a la població civil de

BIBLIOTECA POPULAR
CAJA DE AHORROS DE MATARÓ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 15 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró divendres 1 juliol 1938 — NUM. 60

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

Propaganda popular de política popular

Els efectes desastrosos d'una propaganda popular en abstracte, ens ha fet pensar maintes vegades en què consistia l'eficàcia dels parlaments de Lenin sobre les masses treballadores.

A nosaltres mateixos que cada dia ens captiva més l'expressió sempre senzilla i eficaç que hi trobem en els seus treballs periodístics, discursos, fullets i altra propaganda de caire popular, no ens sabem explicar ben bé en què consistia la diferència enorme que trobem en tot el moviment enfarfegat de propaganda popular i l'estil que emprava aquell home per convèncer a les masses.

N. K. Krupskaja, companya en matrimoni de Lenin, ens aclareix la qüestió. Aquesta dona, intel·ligent, bolxevic, abans de conèixer a Lenin en cap aspecte, i que sempre féu esforços per no separar-se d'ell, galrebé des de que tingueren ocasió de conèixer's personalment. després de l'arribada a Petersburg, procedent del Volga, la tardor de l'any 1893 del gran revolucionari, ens explica amb molt bon resultat per nosaltres, el treball científic de propaganda que ell emprava.

Ens ho aclareix i explica molt satisfactoriament en el seu llibre «Records de Lenin». En l'apèndix d'aquest llibre hi ha un capítol dedicat exclusivament a l'art d'escriure per les masses obreres i camperoles, de Lenin.

En una carta datada el 16 de juliol de 1897 de Lenin «El meu desig més viu, el meu somni, és poder escriure pels obrers». I Krupskaja ens aclareix tot seguit en el mateix capítol, després d'afegir a diferents fullets publicats per aquelles èpoques. «Lenin, veiem que sempre escriu amb un llenguatge extraordinàriament senzill, però sense tractar res superficialment, com tant s'acostuma en els nostres dies». Els afiludits foilets sempre tractaven les qüestions concretament, i precisament per la seva concreció commovia als obrers, comprenien de que es tractava i en treien conseqüències ells mateixos.

En un article titulat «En que pensem nuestros ministros», Lenin no deixa gens aquest estil de dirigir-se al lector. Fixeu vos:

«Treballadors: Ja veieu quina por de mort tenen els nostres ministres a l'unió de la ciència amb els obrers. Demostreu a tot el món que no hi ha força suficient per treure la consciència als treballadors. Sense coneixements, els obrers es troben indefensos; amb consciència són una força». En «¿Qué hacer?» trobem: «Ens hem de preocupar d'elevat als obrers fins fer los revolucionaris, i no davallar fins la massa obrera com desitgen els economistes, fins l'obrer mitjà com desitja «Svoboda» (La Llibertat) i tot seguit «Sóc lluny de negar la necessitat de literatura popular pels treballadors i d'una literatura particularment popular (mai banal) pels obrers endarrerits». I en el mateix treball diu «Vosaltres, els senyors que teniu la vista fixa amb l'obrer mitjà, ofeneu substancialment als treballadors amb no voler recordar allò que Lenin ni

el vostre afany de rebaixar vos abans de parlar los de política i d'organització».

Segons Krupskaja, Lenin s'indignava al no presentar als obrers els problemes en tota la seva magnitud, i que l'examen serjós era substituït per «frases i aforismes».

En la conferència d'abril de 1917 Lenin s'expressava així:

«Molts de nosaltres, i jo entre ells, hem tingut que parlar davant els soldats, i jo crec que si s'explica tot des del punt de vista de classe, per ells el menys clar en la nostra posició és precisament la qüestió de com volen acabar la guerra, de com volen posar fi a la mateixa. En la massa hi ha una infinitat de confusió, d'incomprensió completa de la nostra posició. Per això hem de parlar de la manera més popular possible.»

La companya de Lenin, al referir-se a la realització de condicions de la pau i de que no pot ésser possible la pau sense crebantar la dominació capitalista, ens diu també que Lenin insistia molt en exposar aquesta idea, amb claretat, a les masses treballadores, i a tal efecte la seva companya extreta del mateix discurs de la mateixa conferència, aquest magnífic criteri de Lenin:

«Ho torno a repetir: per les masses populars poc desenvolupades aquesta veritat exigeix graons intermitjos que permetessin portar la qüestió a la gent poc preparada. Tot l'error i la falsetat de la literatura popular envers la guerra consisteix en que s'eleva la qüestió, en que es calla sobre aquest punt, presentant la cosa com si no existís lluita de classes...» (Subratllat nostre). I de seguida aquestes fuetades, que si no hi hagués epidermis d'elefant servirien per corregir conductes. «Aquest és un discórrer vulgar, en que no hi ha ni una ombra d'objectivitat, és un engany conscient que es fa al poble per part de la gent il·lustrada.»

Krupskaja resumeix dient, que Lenin donava una importància immensa a l'art de parlar i escriure popular i ella també creu que per fer comprensible i accessible a les masses el comunisme, la propaganda ha de tenir un fi concret perquè així és més fàcil la incitació a una acció determinada i no fer raonaments abstractes, desconeguts del lector o oient i aclarir encara que sigui de mica en mica, l'estreta relació que hi ha amb tota guerra i les qüestions més importants de la lluita de classes, per l'edificació del socialisme. I és ella, encara qui ens diu «...que en el moment d'ara, la literatura popular adquireix una particular importància; l'agreuament de la lluita de classes exigeix que les masses compreguin la situació amb la major claretat possible, que compreguin la relació existent entre els fets de la seva vida quotidiana que els agita, i les qüestions fonamentals de la lluita pel socialisme.»

Per la nostra part, això és el que insistim molt. Claretat, i que no es confongui una propaganda popular amb la xerxola intencionada de

Els que cauen

Avui, ha arribat la trista nova de la mort al front de l'Est, del volgut company Pascual Vicente Anadón, antic militant de la U. G. T. del Sindicat d'Indústria Tèxtil i Fabril, un destacat militant i un provat antifeixista disposat sempre a donar la seva generosa sang per la causa de la llibertat i de la justícia.

Els que d'antic el coneixem, sabem que en tots moments i a totes hores podíem comptar amb tot el que la causa obrera necessitès d'ell.

Així també ho va demostrar durant els fets d'octubre de 1934, estant al costat del Govern de Catalunya, en contra el Govern d'opressió que ens volia imposar Lerroix i Gil Robles, tinguent d'estar a l'exili durant molt de temps.

Des del 19 de juliol de 1936, la seva tasca va ésser lluitar aferrissadament contra els militars feixistes, aixecats amb armes contra el Govern del poble, enrolant-se a les milícies de la Malatesta, on va assolir la graduació de tinent pel seu valor i capacitat.

De cara l'enemic ha perdut la vida (com molts d'altres) el volgut company; voldria que això servis d'espinal de ferma promesa de venjar els nostres morts i assolir ràpidament la victòria per tal de deixar neta la nostra terra del feixisme internacional.

Descansi en pau el volgut company i rebin la seva organització i els seus familiars del bon amic exemplar el més sentit condol.

RAMON JUBINÀ

Ciutat, 29 juny 1938.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

cap revolucionari socialista pot oblidar. El problema fonamental dels antagonismes de classe, que fa impossible la pau dels homes mentre no triomfi el socialisme!

JOSEP DUART

Informació local

DIETARI

L'AVI DIU...

Les serenates en el meu temps s'havien modernitzat, ja havien desaparegut les teletes, únic enllumenament de que disposaven els nostres avant passats. Llavors les gresoles substituïen les teletes.

Abans, però, es celebrava la festa de la tarda que consistia en la «sortija», carteres de sacs, rompre l'olla, enfilat se a una entena ensabonada i veure qui pujaria més amunt, un simil de la cucanya que en lloc de quedar l'entena en sentit vertical, la cucanya ho estava en sentit horitzontal, i ensabonada i de menys per ill ja que la mainada si relliscava queia a l'aigua o a la sorra de la platja.

La sort de la paella emmascarada a la que hi havia encastada una moneda d'argent.

Entre la mainada del meu temps els balleis que més es destacaven com a guanyadors dels premis de la «sortija», eren els que ja tenien fama d'entemallats. Cada poble tenia llurs celebrats. Mataró en aquell temps tenia la fama d'ésser el bres sol d'uns campions de cucanya i de «sortija» anomenats en Tanat, en Butxaques, en Patates, nois que prometien arribar a ésser uns esportmens. El clou de la festa major el constituïa el ball de nit.

El saló era el carrer, tot guarnit amb banderes de tots colors, penjades al mig del carrer i en forma de zig zag, acompanyat amb fanals coberts de paper, el gran salomó al mig del carrer, fet amb cadena i presentant la forma d'una atíptica aranya, enllumenada amb gresoles, revestides de mitjos pebrots vermells, o verds, o grocs, presentant una fantàstica visió.

Les finestres i balcons del veïnat presentaven idèntica enllumenació de pebrots verds, vermells i grocs. L'orquestra es cansava de tocar i la joventut que no sap cansar se era l'única nota inharmonica. Si la nit

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d) e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiament, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

ela ventosa i s'apagaven els llums de les gresolletes, les mares s'en duïen llurs filles camí del repòs. En aquells temps no coneixem les fos quedats dels cinemes moderns, i ens espariàvem!!!

P. C.

CLIPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 30, el premi de vint-i cinc pessetes ha correspost al número 729.

Els números premiats amb tres pessetes són: 029, 129, 229, 329, 429, 529, 629, 829, 929.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR

de la casa xeressana

MORALES PAREJA

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

NOTA PREGADA. — El Comitè de Front Popular de Dones Antifeixistes convide a tots els antifeixistes al ball que tindrà lloc el vinent diumenge, dia 3, en la terrassa de l'Unió de Cooperatives a profit dels nostres companys que lluiten en el front per assolir la llibertat tan esperada.

— Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria-Regidoria
de Finances i Proveïments
AVIS

Aquesta Conselleria-Regidoria posa a coneixement de tots els ciutadans que en virtut del Decret del Govern de la República, de data 1.er de juny d'enguany, tots els pescadors venen obligats a vendre el peix als Ajuntaments, i aquests per mediació de les persones que creguin convenients l'expedeixin a tots els ciutadans que tinguin tarja de racionament de la respectiva ciutat. Això, en la nostra ciutat, ha motivat que es tingués de centralitzar la venda del peix; a tal fi, s'ha suprimit la venda d'aquest producte en l'antiga Peixateria, traslladant tots els venedors d'aquesta a la plaça mercat Pl i Margall.

Aquesta nova modalitat de venda

CONYACS
diferents marques
CONFITERIA BARBOSA

del peix ha motivat l'haver de fer un anexe a la tarja de racionament i que s'entregarà quan s'entregui aquesta, consistint en un talonari on hi consten el número de familiars i mitjançant el lliurament del taló corresponent els hi serà entregat peix a raó de cent grams per familiar, amb la condició de que junt amb el taló han de portar la tarja familiar de racionament per a mostrar-la al venedor el moment de l'adquisició.

Essent el peix un d'aquells productes subjectes a més eventualitats, no es pot fixar uns dies a cada tarja, i s'ha hagut d'estudiar la manera pel seu repartiment equitatiu. Per tal motiu el peix es repartirà el proper dilluns als que estan inscrits a l'establiment de venda n.º 1. Si hi ha més peix es vendrà als de l'establiment n.º 2 i així successivament, amb la particularitat que les Sucursals de la Unió de Cooperatives estaran intercalades de la següent manera:

Després que hagi tocat peix a l'establiment n.º 27 tocarà a la Sucursal número 1 de la Unió de Cooperatives; després de l'establiment n.º 54 tocarà a la Sucursal n.º 2; després de l'establiment n.º 81 tocarà a la sucursal n.º 3; després de l'establiment número 108 tocarà a la Sucursal n.º 4 i després de l'establiment n.º 135 toca

rà a la Sucursal n.º 5 i després als Evacuats.

Cada matí a l'Administració de la plaça es consignarà en una pissarra a l'efecte, els números dels establiments que en aquell dia els hi tocarà peix. Si per qualsevol causa hi hagués alguna família que no pogués adquirir el peix el dia designat podran reclamar el dia següent. Transcorregut l'endemà del dia que li tocava no té dret a cap reclamació.

Tot el que no sigui previst en les presents normes serà resolt pel Conseller Regidor de Finances i Proveïments d'aquest Ajuntament.

Mataró, 1.er de juliol del 1938. — El Conseller Regidor, **Josep Calvet**.

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CÉSAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

ALTRE

Pel present es notifica als caps de grup dels establiments del 1 al 27, inclosius, per a que demà sens falta passin a aquesta Conselleria Regidoria (Secció targetes) on se'ls entregarà, per a que a la vegada o facin al públic els tiquets del Peix corresponents

als mesos de juliol i agost, i els dels restants establiments se'ls repartirà el dilluns, dia 4 dels corrents.

Mataró 1 de juliol del 1938. — El Conseller Regidor, **Josep Calvet**.

Per 50 cèntims podau fer un bon asequi, amb

ILURNO

poetre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per **PABLO SERIA BATET**.

DEPARTAMENT DE LA POLICIA MUNICIPAL. — En aquesta Oficina hi ha dipositada una cartera amb certa quantitat i documentació, trobada ahir en el Mercat de la Plaça Pl i Margall, restant a disposició de qui acrediti ésser-ne propietari.

— **COMPRO** patates petites i de saldo pel besitar. Rnó: Catalunya, 40

COMPRO

Màquines d'escriure portàtils i d'oficina, màquines de sumar, de calcular i aparells multicopistes.

Raó: Argüelles, 34 Mataró.

IMPRESA MINERVA — MATARÓ

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÉRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — Un atac de les forces faccioses al servei de la invasió estrangera, contra les nostres posicions del sud de Basís, fou rotundament rebutjat.

FRONT DE LLEVANT. — Al sector de La Puebla de Valverde, les nostres forces rebutjaren totalment un cop de mà de l'enemic, al qual es causà baixes vistes.

A últimes hores d'ahir, les tropes invasores aconseguiren ocupar vèr-tex Estén, de la zona de Fanzara, però els soldats espanyols, en brillant contraatac, desallotjaren l'enemic de la citada posició.

També foren enèrgicament rebutjats els intents enemics sobre Ermita de San Salvador, al N. O. de Fuente de la Peña.

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

MANÇANILLA «LA MAIA»

XERES FINISSIM «PETRONIO»

MORALES PAREJA - XERES

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

AVIACIÓ

L'aviació italiana ha bombardejat avui criminalment la població civil de Badalona. L'agressió fou realitzada per deu trimotors «Savola», els quals llançaren gran quantitat de bombes. Fins ara han estat recollits 36 morts i 50 ferits.

Reunió de la Diputació Permanente de les Corts. Es reiterada la confiança al Govern Negrín

A les 12 hores del matí d'avui s'ha reunit la Diputació permanent de les Corts. Ha presidit el president del Parlament senyor Martínez Barrio, hi ha assistit a la reunió el cap del Govern.

La Diputació Permanent ha dictaminat sobre el suplicatori del diputat Elizalde i després s'ha reunit en sessió secreta en la qual el cap del Govern ha explicat als reunits l'actual situació militar i diplomàtica. La Diputació Permanent, a proposta del senyor Martínez Barrio, ha reiterat al Govern Negrín el vot de confiança que li fou concedit pel Parlament. — Fabra.

Notes de l'Ajuntament

L'alcalde de Barcelona, senyor Hilari Salvador, acompanyat dels senyors Escofat i Calabruja, ha estat a Badalona per tal de fer se càrrec dels estralls causats per l'aviació feixista i donar a l'alcalde de Badalona el condol de la ciutat de Barcelona.

El senyor Hilari Salvador ha estat també a El Masnou per tal de visitar al seu amic i vell lluitador catalanista senyor Vicenç A. Ballester, el qual va millorant poc a poc de la seva malaltia.

Aquest migdia l'alcalde de Barcelona ha rebut la visita de l'alcalde de Madrid, senyor Henche. — Fabra.

La Justícia de la República

Per acaparament ha estat imposada una penyora de 500.000 pessetes a la casa Daumell S. A.

Per vendre a preus abusius han estat condemnades a pagar una penyora de 52.000 pessetes les Manufactures Majoral.

En un expedient per espionatge ha estat dictada una condemna de 30 anys d'internament en un camp de treball. — Fabra.

Notes de la Generalitat

Aquest matí el conseller de Treball, senyor Videlle, no ha acudit al seu despatx per haver assistit a l'enterrament del cap de la 30.ª Divisió, Nicanor Felipe. El conseller d'Agricultura, senyor Calvet, ha rebut a la Comarca del Maresme i als presidents dels Sindicats de Sadurn d'Anoia i Prat de Llobregat.

El conseller de Governació i Assistència Social, senyor Sbert, ha assistit aquest matí a la inauguració dels nous locals del Comissariat d'Assistència als refugiats. — Fabra.

Estranger

El rearmament dels EE. UU.

WASHINGTON. — El govern ianqui ha ordenat la construcció a les dressanes de l'Estat de tres potents submarins. Altres tres submarins se'ran construïts a l'Elèctric Bors. El cost dels sis vaixells serà d'uns trenta milions de dòlars. — Fabra.

L'ambaivador de Txecoslovàquia a Roma ha arribat a Praga

PRAGA. — Ha arribat a Praga l'ambaivador de Txecoslovàquia a Roma. L'ambaivador ha celebrat una llarga entrevista amb el senyor Kroda.

Hom concedeix un interès extraordinari a ço tractat entre l'ambaivador i el ministre. — Fabra.

Casa Caldas

COMPRA-VENDA de finques rústegues i urbanes. Es comprarien diverses finques en el terme municipal de Mataró.

EN VENDA, una finca de 2 quarteres de terreny amb regadiu, bona situació.

Ronda de Prim, 78 - Mataró.

Es ven

Un motor 5 H.P. funcionant actualment marca «Harley», en imillorable estat.

Raó: Administració de LLIBERTAT.

LA

Farmàcia i Centre d'Específics
ENRICH

F. LAYRET (St. Josep), 30

per evitar molèsties a la seva clientela,
fa avinent que el pròxim **DIUMENGE**
restarà tancada tot el dia.

Preus econòmics - Telèfon 247 Servei a domicili